

Мотиви
от
Калин Кирилов Баталски, съдия в Окръжен съд гр. Кюстендил

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Мотивите ми да дам съгласието си да бъда предложен за кандидат за изборен член на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите най-общо се състоят в следното:

Започнах работа в съдебната система през месец ноември 1999 г. като съдия изпълнител в Районен съд гр. Радомир след проведен конкурс на местно ниво. През 2000 г. бях назначен за районен съдия в Радомирския районен съд, а през 2006 г. с решение на Висшия съдебен съвет бях назначен за административен ръководител – председател на съда. През 2016 г. след спечелен конкурс се преместих на работа в наказателното отделение на Окръжен съд гр. Кюстендил. До настоящия момент имам повече от 17 години стаж в органите на съдебната власт.

И като редови съдия, и като административен ръководител, винаги съм се стремял да правя всичко по силите си за постигането на поставените общи цели. Мисля, че мога да работя в екип, както и да мотивирам другите към по-добро изпълнение на задачите в рамките на екипа. Комуникативен и диалогичен съм, способен съм да разбера чуждата гледна точка, да уважавам чуждото мнение и да се съобразявам с него.

Наистина, управленският ми опит е придобит преимуществено в сравнително малка структурна единица в рамките на съдебната система, но проблемите на управлението са сходни както в малкия съд, така и в по-големите съдилища и смятам, че по-важни за работния климат в един колектив са знанията и уменията за работа с хората, а не толкова числеността на колектива.

В рамките на почти двата ми мандата като председател на Районен съд гр. Радомир изпълнявах задълженията на лице за контакт с медиите, което ми позволи да натрупам добър опит в тази насока.

Като положителен преценявам и опита си в стопанисването и управлението на сградата на Районен съд гр. Радомир, както и в управлението на бюджета на съда. В края на 2006 г. приключи проектът „Реконструкция и разширяване на сградата на Районен съд гр. Радомир“ в рамките на който беше модернизирана изцяло старата част на съдебната палата и беше построена голяма нова част. В качеството на председател на съда организирах успешно провеждането на процедура, възложена ми от Висшия съдебен съвет, за цялостното обзавеждане на сградата /включително за помещенията, ползвани от прокуратурата, службата по вписванията, съдебната охрана/ по реда на Наредбата за малки обществени поръчки /отм./.

През 2009 г. с минимална финансова помощ от „Програмата за развитие на съдебната система“ беше обособен в Радомирския съд Информационен център, с което изцяло беше променена организацията на работа в съда, който модел се прилага в Районен съд - Радомир и до днес.

Имам опит и в работата в международна среда и с международни партньори. От 2009 г. участвам редовно като представител на Висшия съдебен съвет в инициативите на Регионалния съвет за сътрудничество (Regional Cooperation

Council) със седалище в гр. Сараево, Република Босна и Херцеговина, като ми беше гласувано доверие и бях определен за член на две международни работни групи – на Ръководната група за регионална стратегия (Steering Group on Regional Strategy) и на Експертния екип за съдебно сътрудничество в областта на наказателноправните въпроси (South-East Europe Expert Team on Judicial Cooperation in Criminal Matters). В края на месец март 2012 г. бях командирован от Висшия съдебен съвет като член на експертен екип за участие в защита на Туининг проект HR/2010/IB/JH/02 „Подобряване на ефективността на съдебната система на Република Хърватска“ с изпълнител Висшия съдебен съвет на Република България и бенефициент Министерството на правосъдието на Република Хърватска. В периода от 03.06.2013 г. до 30.09.2013 г. след спечелен конкурс в рамките на Програмата за обмен на магистрати на Европейската мрежа за съдебно обучение (European Judicial Training Network) проведох дългосрочен стаж в Евроджъст (European Union's Judicial Cooperation Unit), гр. Хага, Кралство Нидерландия. Всъщност, не без известна гордост мога да кажа, че съм първият български магистрат и единственият /засега/ български съдия, който е провел дългосрочен стаж по линия на EJTN в тази високоавторитетна и високоефективна общностна институция.

Възприемам себе си като част от тези съдии, които отдавна искат извършването на позитивни промени в системата. Убеден съм, че успешна реформа може да се осъществи единствено с общите усилия и подкрепата на останалите органи и институции в държавата, но същевременно смятам, че насоките ѝ следва да се определят в тясна връзка именно с мнението на магистратската общност. Становището ми е, че точно хората са най-ценният капитал на съдебната система и именно това е основният мотив за кандидатирането ми. Издигането на авторитета на професията съдия, укрепването на независимостта, възвръщането на честта и достойнството на българския магистрат, осигуряването на нормални условия за труд и натовареност, получаването на справедливо възнаграждение за усилията, прозрачното и предвидимо кариерно израстване, са все цели, за които си струва да се работи. От всичко това колегите имат огромна нужда.

Както споменах, по-голямата част от трудовия ми стаж е преминала в Пернишкия съдебен район, където колегите със своите непрекъснати усилия и постоянство, отговорност и отлични професионални качества ми доказаха, че може да се работи по начин, който да допринесе за уважението на гражданите, а управлението на съда да се осъществява отговорно, прозрачно и ефективно. Същите качества открих и у колегите от Кюстендилския съдебен район, където работя понастоящем. Мнозинството от колегите от страната, които познавам също са почтени и достойни хора. С много от тях поддържам отдавна постоянни контакти, обменяме мнения, становища и идеи. Именно оказаното ми от колегите доверие, съчетано с натрупания от мен съдийски и административен опит, ми дават увереността, че познавам добре проблемите на съдебната власт и бих могъл да участвам в управлението ѝ активно, отговорно и почтено, да допринеса за решаването на проблемите ѝ и за издигането на авторитета ѝ.

24.04.2017 г.

С уважение:

/К.Баталски/

КОНЦЕПЦИЯ

за работата на Висшия съдебен съвет

изготвена от

Калин Кирилов Баталски - кандидат за член на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите

ВЪВЕДЕНИЕ

Висшият съдебен съвет /ВСС/, в качеството му на върховен колективен орган на съдебната власт, е създаден по силата на Конституцията на Република България от 1991 г. /КРБ/. Именно в КРБ и в Закона за съдебната власт са регламентирани правилата, отнасящи се до състава на ВСС, начина на неговото формиране и функциониране, предоставените му правомощия и организацията на дейността му. ВСС се състои от 25 души, от които председателите на ВКС и на ВАС, както и главният прокурор, са членове по право, а конституирането на останалите негови членове е в резултат на проведен пряк избор от магистратската общност, при спазване на квотния принцип, и от Народното събрание. Дейността му се осъществява чрез пленум, съдийска и прокурорска колегия. В качеството му на върховен орган на съдебната система, Висшият съдебен съвет представлява съдебната власт, приема проекта на бюджета ѝ, осигурява и отстоява независимостта ѝ, определя състава на съдилищата, прокуратурите и следствените органи, управлява и финансово обезпечава дейността ѝ, решава въпросите за кариерното и професионалното развитие на магистратите и т.н.

Цялостната работа на ВСС като колективен орган, както и дейността на всеки от членовете му, следва да се ръководи и да съответства на конституционно и законово установените принципи за независимост, почтеност, отчетност, справедливост, прозрачност, публичност и върховенство на закона. Натрупаните през последните години сериозни проблеми в съдебната система доведоха до значително снижаване на общественото доверие в нейната работа. И у обществото, и у магистратите се настани усещането, че съдебната власт, в това число и нейният върховен орган, страдат от липсата на воля тя да заработи по такъв начин, че дейността ѝ да отговаря безусловно на посочените принципи. Ето защо новият състав на ВСС следва да заработи в съответствие с очакванията на обществото и на самите магистрати, като дефинира най-важните проблеми на системата и набележи мерки за тяхното своевременно, последователно и ефективно решаване. Изключително съществен аспект от дейността на Висшия съдебен съвет е нормализирането на отношенията със съдиите, прокурорите и следователите, както и създаването на нормална атмосфера на взаимоотношения вътре в самия кадрови орган. Нещо повече, по-активното включване на действащите магистрати в различните видове дейности на Висшия съдебен съвет би допринесло както за по-ефективното изпълнение на задълженията на съвета, така и за толкова необходимото възстановяване на доверието между магистратите и членовете на съвета. А нормализирането на отношенията вътре в съвета би повишило значително доверието към него не само от страна на магистратската общност, но и от страна на цялото общество. Не по-малко важни са и отношенията и взаимодействията на ВСС с останалите

институции, като в основата на тези отношения следва да бъде принципът на лоялното сътрудничество без да се нарушава независимостта на съдебната власт. Само по пътя на конструктивното взаимодействие с останалите институции би могло да се достигне до намиране на най-ефективните решения на нетърпящите отлагане проблеми на системата, и то в интерес както на гилдията, така и на обществото.

Имайки предвид набелязаните от гражданското общество и от магистратите проблеми на съдебната система, препоръките в докладите на Европейската комисия относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка, както и въз основа на личните си наблюдения намирам, че има няколко основни приоритета, по които следва да работи новият състав на ВСС. Посочвам тези приоритети с уговорката за тяхната неизчерпателност и със съзнанието, че съветът е колективен орган и решенията му се вземат в резултат на общата воля на членовете му. Твърдото ми убеждение е, че ефективното разрешаване на проблемите в тези области до голяма степен би спомогнало за постигане на целите на съдебната реформа, а именно – утвърждаване на независимостта на съдебната власт, осигуряване на прилагането на върховенството на закона и на правото, осигуряване на прозрачен и последователен съдебен процес, осъществяван в разумни срокове и в крайна сметка толкова необходимото и желано от всички повишаване на общественото доверие към съдебната система.

НЕЗАВИСИМОСТ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Съгласно разпоредбата на чл.117, ал.2 от КРБ съдебната власт е независима, като при изпълнение на своите функции съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите се подчиняват само на закона. Според чл.16 от ЗСВ Висшият съдебен съвет осигурява и отстоява независимостта на съдебната власт. Посочените разпоредби натоварват висшият кадрови орган на съдебната власт със задължението да обезпечи независимостта както на съдебната система като цяло, така и независимостта на отделните съдии, съдебни заседатели, прокурори и следователи. Независимостта е вътрешно присъщ белег на съдебната власт. Тя е елемент от същността ѝ, който съставлява нейна основна характеристика и се изразява в много аспекти. Но същината ѝ се разбира основно в две направления: като институционална независимост на съда и като независимост на отделния съдия при вземане на решенията.

Предвидени са множество гаранции за независимостта на магистратите, като например функционалният имунитет /чл.132, ал.1 от КРБ/, придобиването на несменяемост с навършване на определен стаж в системата /чл.129, ал.3 от КРБ/, редът и условията за назначаване, кариерно развитие и освобождаване на магистратите от ВСС, предвиденият съдебен контрол върху актовете на кадровия орган на съдебната власт, бюджетната независимост, създаването на правила за дисциплинарни производства. Основната идея за независимостта се състои в предотвратяването на възможностите другите власти да оказват каквото и да е влияние върху съдебната власт, а механизмите за регулация и контролът върху тях да бъдат осъществявани вътре в самата съдебна система.

Разбира се, принципът за разделението на властите не би могъл да се абсолютизира. Разбирането за разделението на властите като фундаментален принцип при функционирането на правовата държава е основано на идеята, че доброто държавно управление може да се постигне единствено посредством обособяване на компетенциите и чрез взаимен контрол между трите вида власти

/на принципа „власт власт възпира“/. От тази постановка естествено следва изводът, че нормалното функциониране на трите вида власти може да става само по пътя на взаимодействието между тях. Именно поради тази причина Висшият съдебен съвет, като върховен орган на съдебната власт, следва да основава действията си на принципа на лоялно сътрудничество с останалите държавни органи и институции и да демонстрира готовност за открит и конструктивен диалог с тях. Но същевременно да е готов да реагира винаги, когато се прекрачи границата, отвъд която е недопустимо да се преминава.

В посока укрепване на независимостта на съдебната власт намирам, че би могло да се помисли по следните идеи. Първата се състои в намаляване на броя на членовете на ВСС, избирани от Народното събрание, за сметка на тези, избирани от магистратската общност на квотен принцип. Пример за такова съотношение е Висшият съдебен съвет на Италия, в който освен членовете по право, влизат и 20 съдии, избрани от съдебната власт и 10 членове, избрани от Парламента измежду университетски преподаватели и юристи с 15 годишен стаж. Висшият кадрови орган на Италия е посочен в Становище 1/2001 г. на КЕС като един от примерите за добра организация, укрепваща независимостта на съдебната власт. Идеята е свързана с намаляването на политическото влияние чрез редуцирането на броя на избраните членове на ВСС от Народното събрание, но и запазването на т.нар. „парламентарна квота“ с цел недопускане на изолация и „затваряне“ на съдебната власт.

С цел запазването на т.нар. „институционална памет“ между различните състави на Висшия съдебен съвет, би могло да се обмисли въпросът за периодичното обновяване на неговия състав по модела на обновяването на Конституционния съд. Това би довело до приемственост, която да се „пренася“ не само от служителите в администрацията на ВСС, но и от самите членове на съвета. Такъв подход би довел до по-голяма еволюционност в идеите на новите членове на състава, което ми се струва полезно за нашите условия, тъй като така би могло да се избегне изначалния стремеж за коренна промяна на всичко направено досега от предходните състави.

Следващата идея е свързана със съществуващата драстична разлика във възнагажданията на най-ниското и най-високото ниво в съдилищата в нашата страна. Примерът е отново от Република Италия, където статутът, функциите и възнагаждението на съдиите са разделени и възнагаждението произтича почти автоматично от старшинството на опита и като цяло не варира според статута и функциите, които изпълнява конкретният съдия в момента. Т.е. по-високият ранг на съдиите им носи възнагаждение почти такова, каквото би им донесла по-високата длъжност. Това е посочено като пример за увеличаване на независимостта на съдиите в цитираното Становище 1/2001 г. на КЕС, поради съображението, че елиминира всякакви финансови стимули да бъде търсено повишение или изпълнение на различни функции от съдията. Т.е. ако един районен съдия е получил ранг „Съдия в апелативен съд“, той ще получава възнагаждение почти колкото съдия, който заема длъжност съдия в апелативен съд. Реализирането на тази идея на практика в нашите условия би намалило вътрешното напрежение в системата, свързано с липсата на достатъчно свободни щатове в по-високите нива, би обезсмислило или поне смекчило категоричното противопоставяне срещу допускането на „външен конкурс“ за по-високите нива на системата и би повишило усещането за справедливост на заплащането на труда. И докато за първите две идеи е необходимо изменение на Конституцията, за третата такова не е нужно. В ЗСВ е строго определен само размерът на основното месечно възнагаждение на председателите на ВКС и на ВАС, на

главния прокурор и на директора на НСлС /чл.218, ал.1 от ЗСВ/ и на това за най-ниската съдийска, прокурорска и следователска длъжност /чл.218, ал.2 от ЗСВ/, като определянето на размера на трудовите възнаграждения за останалите длъжности в органите на съдебната власт е предоставено в правомощията на пленума на Висшия съдебен съвет.

КАДРОВА ПОЛИТИКА И КАРИЕРНО ИЗРАСТВАНЕ НА МАГИСТРАТИТЕ

Атестирането, както и конкурсите за повишаване в длъжност и преместване, са доста чувствителни въпроси за магистратите и винаги са актуални поради това, че така се прави оценка на техните професионални и нравствени качества. Намирам, че е необходимо ВСС да отстоява постигнатото досега и да гарантира устойчивост на реформата в областта на конкурсите и атестирането, като обезпечават естественото израстване на магистратите по прозрачен и предвидим начин.

Атестирането е основен метод за преценка на количеството и качеството на свършената работа от магистратите, резултатите от него са свързани и с кариерното израстване, както и с професионалното самочувствие и с достойнството на атестирания магистрат, поради което правилата за провеждането му и самото му провеждане в съответствие с принципите на обективност, прозрачност, предвидимост и достоверност са от особена важност за всеки съдия. Първоначално атестирането се извършваше съгласно Наредба №2 от 18.11.2003 г. на ВСС за реда за атестиране на съдии, прокурори и следователи, /Протокол №42 от 18.11.2003г./. Впоследствие са въведени Временни правила относно реда за атестиране на съдии, прокурори и следователи, в сила от 26.01.2005 г. В резултат на продължилите дълго време критики от страна на гилдията към несвършените механизми за кариерно израстване през 2009 г. са въведени нови правила за атестирането на съдиите и прокурорите. Въпреки въведените нови процедури и последващото им подобряване резултатите от атестирането се явяваха недостатъчно достоверни, поради което не съставляваха солидна основа за обективната преценка на професионалните и моралните качества на магистратите. Самото обстоятелството, че мнозинството от тях получаваха еднакви /много добри/ оценки беше белег за липсата на обективна оценка при атестирането, както и за формално отношение при извършването на атестациите. С измененията на ЗСВ /ДВ, бр.28/2016 г./ са създадени постоянно действащи комисии по атестирането и конкурсите /КАК/, подпомагащи дейността на съдийската и на прокурорската колегия. Пленумът на ВСС по предложение на съдийската колегия прие Наредба № 2 от 23 февруари 2017 г. за показателите, методиката и реда за атестиране на съдия, председател и заместник-председател на съд (приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 7 от 23.02.2017г., обнародвана в ДВ бр.21/10.03.2017 г.). С Наредбата се въвеждат количествени и качествени ориентир за измерване на квалификацията и професионалната компетентност на съдиите, разделени на общи и специфични критерии и допълнителни критерии за административни ръководители. С посочената Наредба е направен опит да се обхванат показателите, редът и начинът на оценяване, както и критериите, за да може да се изготви една обективна оценка на професионалните и нравствените качества на съдиите, на базата на която да се извършва и повишаването в длъжност и в ранг, което да бъде в съответствие с обективни критерии. При общественото обсъждане на тази Наредба са направени предложения от съдии, повечето от които не са

включени в текста на Наредбата. Към настоящия момент не би могло да се прецени дали тази Наредба ще даде пълноценен отговор на очакванията за обективност при оценяването на качествата на отделния магистрат, тъй като извършването на атестации по новия ред тепърва предстои, но във всички случаи приемането ѝ е постижение за настоящия състав на ВСС, което следва да бъде отчетено.

Досегашното провеждане на конкурсите за повишаване също разкриваше много недостатъци, поради което у мнозина оставаше усещането, че системата за кариерно израстване не съдържа достатъчно гаранции за обективност на оценката при събеседването. Именно пропуските при регламентиране на процедурата при събеседването съставляваха основание за съмнение при поставянето на оценките на кандидатите за повишаване, което ставаше причина и за често обжалване на решенията на ВСС, с които спечелилите конкурсите биваха повишавани в длъжност. С последните изменения в ЗСВ се промени както философията на атестирането, така и организацията на конкурсите за повишаване и за преместване на съдия, прокурор и следовател и за избор на административни ръководители. В изпълнение на изискванията на закона, Пленумът на ВСС прие Наредба № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт (приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 05/09.02.2017 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 17/21.02.2017 г.). Резултатите от действието на новите правила следва да бъдат предмет на наблюдение, анализ и оценка от новия състав на Висшия съдебен съвет, като следва да се пристъпи към вземане на адекватни коригиращи решения в случай, че тези правила не доведат до повишаване на доверието на съдиите в начина на провеждане на конкурсите.

Намирам, че по отношение на конкурсите за повишаване и преместване на магистрати липсва убедителна мотивировка за участието на хабилиитирани преподаватели по право в конкурсните комисии, тъй като дейността на магистратите е специфична и оценяването ѝ следва да се осъществява именно от магистрати.

Проблемна област в досегашната практика на Висшия съдебен съвет е и начинът на провеждане на избор на административни ръководители. От изключително значение е новият ВСС да работи активно не само по подобряване на правилата и процедурите, свързани с избора на административни ръководители, но най-вече по отношение на това решенията при осъществяваните избори на административни ръководители да бъдат добре мотивирани и убедителни както за гилдията, така и за обществото. Добрият подбор на административни ръководители е изключително важен за постигане на целите на реформата, поради което изборът на тези кадри следва да е максимално убедителен и прозрачен, а състезателното начало да бъде водещо, като формирането на решенията да става на базата на оценката на професионалните, нравствените и личните качества на кандидатите, на управленския им капацитет, на организационните им способности, комуникативността им и способността им да предлагат и прилагат ефективни решения. В този смисъл, ВСС следва да осигури максимална публичност на кандидатурите за административни ръководители и да предостави достатъчна възможност за граждански контрол върху тях. Необходимо е членовете на съвета активно да участват в дискусиите по представянето на кандидатите, което би било доказателство за обосноваването на взетите решения. Би следвало да се направи така, че у външния наблюдател да не се налага усещането, че изборът е

предрешен и във всички случаи от мотивите на решението да става ясно защо спечелилият кандидат е предпочетен пред загубилите.

НАТОВАРЕНОСТ. СЪДЕБНА КАРТА. ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ.

Наличието на неравномерна натовареност и липсата на обективни критерии за измерване на натовареността са проблеми на системата, за които се говори от години, но чието решаване досега не е осъществено. Мерки за решаването на този проблем са предприети и от предишния състав на ВСС /2007-2012/, които са продължени от сегашния състав на съвета. Създадена е постоянно действаща комисия във ВСС, чиито задачи основно са да се реши този вече болезнен за системата въпрос. Следва да се отчетат като положителни положените усилия в тази насока както от съвета, така и от магистратите, с чието участие в анкетата започна изследването на процеса и които се превърнаха в основа за по-нататъшната работа по решаването на този въпрос.

Според мен е необходимо да се направи задълбочен анализ на постигнатото до момента в този аспект, като се определят по-конкретно и ясно параметрите и резултатите, постигнати при прилагане на системата за измерване на натовареността на съдиите /СИНС/, да се очертаят перспективите /с по-голяма степен на конкретика/ и след края на тестовия период въпросът отново да се подложи на обсъждане включително и вътре в самата система, като се чуе мнението на съдиите по отношение на въпроса следва ли да се продължи работата по начина, по който до момента се е работило или е необходимо да се предприемат действия за търсене на алтернативно решение. В момента сред съдиите се забелязва недоволство от начините на отчитане на резултатите, от необходимостта от постоянно попълване на данни именно от съдиите, от непрекъснатата промяна на указанията по отношение на критериите, на относителната тежест на кодовете и т.н. Няма ясен отговор и на въпроса кога ще приключи процесът по въвеждане на оценката на натовареността. Това налага възобновяване на професионалния дебат вътре в гилдията по този въпрос и съобразяване на решението и с мнението на професионалната общност.

Във всички случаи следва да се върви към създаването на единен стандарт относно натовареността, като се отчитат освен времето необходимо за разглеждане на делата /което е прието за универсален критерий при системата „СИНС“ в момента/, но също и броя на делата, тяхната сложност, вида на делото, съобразен с вида на съдилището, в което се разглежда това дело.

Във връзка с натовареността е необходимо да се изработят и ясни критерии за съотношението между съдиите и съдебните служители за съдилищата според вида им.

Именно във връзка с наличието на голяма неравномерност в натоварването както между видовете съдилища – общи и специализирани, така и в отделните видове съдилища по нива в страната и по съдебни райони периодично се поставя въпросът за промяната на „съдебната карта“, за създаването на „нова географска съдебна карта“ и т. н. Във всички случаи следва да се има предвид, че решението на този въпрос е трудно и изисква комплексен подход и преценка на множество фактори. В Протокол №40 от 15.07.2015 г. ВСС е приел седем критерии, които следва да се преценяват при извършването на реформата на съдебната карта. Това са минималната численост и минималната натовареност на органа на съдебната власт, данните за разпределението на населението, географското разположение и достъпността до обществен транспорт, индекса за социално и икономическо развитие на района, дигиталната достъпност и интернет и

индивидуалния подход към специфичните райони. На първо място, следва да се изясни понятието „промяна на съдебна карта“ какво точно означава и дали в обема и съдържанието на това понятие се включва непременно закриването на съдилища. По-нататък, следва при решаването на този въпрос да се вземат предвид и историческите му аспекти /напр. извършваната реформа на съдебната карта в България от 1934 г. и резултатите от нея/, както и съвременните изследвания на социолозите относно евентуалното въздействие на такава промяна върху местните общности. Задължително е да се „свери часовника“ и с практиката на другите държави от ЕС по този въпрос. Във всички случаи една добра основа би могло да бъде използването на възможностите на изпълняващия се в момента проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“ по Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г. с бенефициент Висшия съдебен съвет. Сред целите на проекта са въвеждането на Единна информационна система на съдилищата, специализирана информационна система за анализ и мониторинг на факторите за развитие на съдебната карта и интегрирането на двете системи с информационните системи на други органи на съдебната и изпълнителната власт и създаването на система за мониторинг и анализ като инструмент за бъдещата аналитична работа на Висшия съдебен съвет и други органи на съдебната власт. Всяка от целите този проект обещава да спомогне за решаването на основни проблеми от дейността на Висшия съдебен съвет.

Тясна е връзката на дейностите и целите на посочения проект и с въпроса за електронното правосъдие. Съгласно приетата от Министерския съвет Стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014 – 2020 г. се предвижда повишаване на ефективността в сектор „Правосъдие“ чрез използване на електронни документи не само от органите на съдебната власт, но и от всички органи в сектора, както и при взаимодействието им с другите административни органи, организациите, гражданите и бизнеса. Първоначално в тази стратегия и в пътната карта се залагаха съкратени срокове за внедряване на електронното правосъдие в гражданския и в административния процес. За съжаление тези срокове не бяха спазени, като причините за това излизат извън предмета на анализа в настоящата концепция, тъй като са извън компетентността на ВСС. Не следва да има отстъпление от идеята за електронно правосъдие, а, напротив, тя трябва да се отстоява и да се развива, за да бъде адекватна на нуждите на обществото. За постигане на тези цели на първо място трябва да бъде осмислена нуждата от използване на единна деловодна програма от всички съдилища. В момента единна деловодна програма се използва само от административните съдилища, докато в общите съдилища например се използват три различни вида деловодни програми. Следва в изключително кратки срокове да се предприемат действия за разработването на единна деловодна програма и за останалите съдилища, която да отговаря на нуждите на магистратите, съдебните служители и гражданите. Преди това обаче е необходимо да се направи анализ и оценка на съществуващите собствени ресурси на системата - с каква техника разполагат отделните органи на съдебната власт в момента и какви са възможностите за снабдяване с нови компютърни конфигурации и сървъри. Следва да се има предвид, че в много от съдилищата процесът е напреднал и е задължително да се използват постиженията им и те да се надграждат, а не всичко да се започва отначало. В тази деловодна програма следва да се интегрират като модули и разработените в последните години Централизирана система за случайно

разпределение на делата и Системата за измерване на натовареността на съдиите /СИНС/. От осъществените досега наблюдения по отношение на Централизираната системата за случайно разпределение на делата се установява, че тя е достатъчно сигурна и не дава възможност за манипулиране на избора на съдия докладчик. При интегрирането на тази самостоятелна система като модул на деловодната програма ще се осигури възможност за използване на веднъж вече въведените при образуването на делото данни и от деловодителя, който ще обработва постъпилите впоследствие документи, което ще спести труда и времето на служителя. Всъщност следващото голямо предимство при въвеждането на единната деловодна система е именно облекчаването на работата на съдебните деловодители, тъй като със СИНС се създаде необходимост от въвеждането на данни, освен в деловодните програми за приключване на делото, също и в тази програма. Това води, от една страна, до допълнително натоварване на съдиите заради задължението им за попълване на анкетните карти, а, от друга, до необходимост от полагане на допълнителен труд и от съдебните деловодители, които следва да въвеждат тази информация в СИНС. Ръчното въвеждане на данни води до възможност за допускане на грешки както при попълването на анкетните карти, така и при въвеждането им в системата, което пък има като резултат генерирането на невярна статистическа информация относно натовареността. А въпросът с надлежното осигуряване на статистическа информация с висока степен на достоверност от органите на съдебната власт е особено важен, тъй като единствено такава информация би представлявала надеждна основа за извършването на анализи и, съответно, за търсенето и намирането на информирани и ефективни управленски решения.

Както вече отбелязах в изложението си, следва да се направи анализ на ползите и точността на заложените в СИНС критерии и едва тогава да се прецени дали са нужни промени в нея. С интегрирането ѝ в деловодната програма биха се открили и нови възможности за генериране на данни относно делата, които да бъдат въведени като параметри и при отчитане на натовареността. На първо място, би могло автоматично да се проследяват наличието на възможност за увеличаване, респективно за намаляване на коефициента на всяко дело, тъй като заложените критерии като брой свидетели, обем на делото, постигната спогодба/споразумение са количествени и биха се отразили в деловодната програма по броя на призованите лица за съдебно заседание, по броя на сканираните листове при образуване на делото и т.н. На следващо място, при разработването на тази нова програма би могло да се помисли и за интегриране на модул, в който директно съдиите да пишат съдебните си актове. Тази идея не е нова, тъй като се прилага още от началото на века в прокуратурата на Северен Рейн Вестфалия, Германия, но, освен, че би могла да улесни работата на съдиите и на съдебните служители, тя би могла да отчете обективно и реалното време, което е отнело изписването на конкретен съдебен акт от съдията докладчик, разбира се, с уговорката за неговата добросъвестност.

Безспорно чрез тази деловодна система следва да се създаде възможност за отдалечен достъп на страните по делата до електронните досиета на тези дела, което, от една страна, е елемент от електронното правосъдие, а, от друга, представлява изключително улеснение за гражданите и за адвокатите. Към настоящия момент този достъп е осигурен само от част от съдилищата. При анализа на предимствата на този подход следва да се отчете, че чрез него значително се намалява обемът работа на съдебните деловодители, свързан с извършването на справки по делата и предоставянето на информация на страните, както и с физическото предоставяне на дела на страните за

запознаването им с постъпили документи в съда. Т.е. това би бил и работещ подход за облекчаване на работата на съдебните служители, които в свръхнатоварените съдилища са дори по-натоварени и от съдиите. Това всъщност е и следващата възможна и необходима цел на разработването на единната деловодна програма – улесняването на работата на съдебните служители. Един от възможните начини за осъществяването на тази цел е и въвеждането на хардуерни нововъведения във всички съдилища като например баркод четци за проследяване на движението на делото чрез което бе се спестил техния труд за ръчно въвеждане на тази информация.

В последната година беше реализирана централизирана обществена поръчка за доставка на компютърна техника. Това е изключително добра идея, тъй като нуждите от компютърна техника са идентични във всички съдилища в страната, поради което и е възможно да се реализира единна покупка на тази техника, при което да бъдат получени значително по-ниски доставни цени, както и да се осигури съвместимост при техниката. Тази практика следва да се продължи и да се разшири, като обхване например и закупуването на материали, тъй като, освен по-ниска цена на доставките, този подход ще подобри планирането и ще намали броя на процедурите по обществени поръчки по места. Би било добре да се дава по-голяма публичност при обявяването на поръчката, като се публикува обявата и в националните медии, а да не се ограничава информацията до публикуване единствено в задължителните по силата на закона регистър и интернет страница. Впрочем, самите интернет страници на съдилищата също следва да бъдат уеднаквени, като целта е да са достатъчно достъпни и информацията в тях да се намира бързо и без затруднения – лесно да се търси и намира практиката на съответния съд, както и общата информация на сайта на съда да бъде представена по сходен и достъпен начин, а за страните по делата – да имат бърз и лесен достъп до електронните досиета на делата. Следва да се подобри и сайтът на Висшия съдебен съвет. Мнението на повечето от колегите е, че в него липсва ясна система на подреждането на рубриките и трудно се намира търсената информация. Например, ако един потребител иска да намери информация за Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела /НСММСНД/ на страницата на ВСС, той ще се затрудни, тъй като информацията се намира в подменюто „Международни организации“, а НСМССНД не е международна организация. Според преобладаващото мнение на колегите функционалността на стария сайт е значително по-добра от тази на новия, което е доказателство, че не всяко нововъведение е по-добро.

ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА

Дисциплинарната практика на Висшия съдебен съвет е един от най-съществените и най-актуалните проблеми на съдебната система. Понастоящем са в сила Правила за дисциплинарна дейност на ВСС, приети с Решение на ВСС по Протокол №60/11.12.2014 г., които въвеждат следните принципи в дейността на съвета при осъществяване на дисциплинарната дейност – законоустановеност на нарушенията и наказанията, еднократност на наказанието, безпристрастност, последователност и предвидимост при упражняване на функциите на дисциплинарно наказващия орган, равенство на страните в дисциплинарното производство, съразмерност, добросъвестност и справедливост при определяне на наказанието, защита от дискриминация при реализация на дисциплинарната отговорност.

Въпреки прогласяването на тези принципи, до момента по отношение на дисциплинарната практика не се забелязва единен и principen подход. Както у магистратската общност, така и у обществото е създадено впечатлението, че дисциплинарната практика е несистемна, непоследователна, еklekтична, както и до голяма степен непредвидима. Прилагането на различен подход и налагането на различни решения по принципно и детайлно сходни дисциплинарни въпроси, създаде предпоставки за недоверие в работата на ВСС и доведе до усещане за ненаказуемост или за безпомощност. Преобладаващият брой дисциплинарни производства са във връзка с нарушения на чл.307, ал.1, т.1 от ЗСВ, а именно – системното неспазване на сроковете, предвидени в процесуалните закони, често съчетани с такива по чл.307, ал.1, т.2 от ЗСВ, като съществен дял имат и нарушенията на етичните правила и накърняването на престижа на съдебната власт. Ключовите въпроси при преценката на фактите за дисциплинарната отговорност в повечето от дисциплинарните дела /по-специално при първите два вида/ е обсъждането на въпроса за натовареността на органа на съдебната власт, в който работи магистратът, привлечен към дисциплинарна отговорност, както и неговата лична натовареност. И именно отсъствието на ясни и точни критерии за разумна натовареност води до невъзможността да бъде направена обективна и обоснована преценка, относима към всеки конкретен случай на привличане на конкретен съдия, прокурор или следовател към дисциплинарна отговорност за сходни по вид и тежест неизпълнения на служебни задължения. Това обуславя тясната връзка между въпроса за натовареността и проблема за уеднаквяването на дисциплинарната практика, като подходът към решаването на първия въпрос обуславя ефективното решаване и на втория.

Характерно за повечето европейски съдебни системи е, че колкото и детайлно да са изброени дисциплинарните нарушения на магистратите, степента на абстрактност на формулировките е висока, което в крайна сметка обуславя и различната степен на отговорност на привлечените към дисциплинарна отговорност магистрати. И въпреки, че в някои от страните в Европа са направени опити за по-детайлно описване на всяко поведение, съставляващо основание за образуване на дисциплинарно производство и нарушенията са степенувани и градиращи спрямо конкретно определени санкции /от по-леки към по-тежки/, тенденцията към абстрактност не е преодоляна в повечето държави.

През 2016 г. с измененията на ЗСВ са прецизирани до голяма степен правилата на дисциплинарното производство, предвидени са срокове за образуването му, както и за постановяване на решение от съответната колегия, отнета е възможността на членове на ВСС да инициират дисциплинарни производства, като тази възможност е предоставена на административните ръководители, на по-горестоящите административни ръководители, на Инспектората към ВСС и на министъра на правосъдието. По този начин се предотврати съществуващата преди това възможност за един орган да изпълнява едновременно функциите и на „обвинител“ и на „арбитър“ и се прокара идеята ВСС да осъществява единствено дейност на „арбитър“ в дисциплинарното производство. Новите правила са в синхрон с очакванията на магистратите за провеждането на дисциплинарните производства в съответствие с принципите на предвидимост, последователност и справедливост, но тепърва ще се установява дали тези очаквания ще се оправдаят.

Намирам, че е необходимо да се извърши детайлен и коректен анализ на приключилите дисциплинарни производства, при което да се изяснят принципно проблемите при установяването на нарушенията и при налагането на наказанията, в частност спазването на принципите на последователност,

предвидимост, пропорционалност и справедливост при налагането на наказанията, като бъдещата дисциплинарна дейност на ВСС следва да се основава на приети ясни критерии за съдържанието на видовете дисциплинарни нарушения и на налаганите за тези нарушения дисциплинарни наказания. Следва в анализа да бъде включено и изследване на причините за извършване на нарушения от страна на магистратите и да се предприемат мерки за превенция и недопускане на незаконосъобразни действия в областта на правоприлагането. В тази насока би могло да се използват пълноценно и ресурсите на изпълнявания в момент проект „Подобряване на процедурите по атестация и дисциплинарната практика в съдебната система“, чийто бенефициент е Висшият съдебен съвет.

УПРАВЛЕНИЕ НА БЮДЖЕТА И СОБСТВЕНОСТТА

Важни въпроси представляват и задълженията на ВСС за изготвяне на проекта на бюджета на съдебната власт, на краткосрочните и дългосрочните бюджетни прогнози, разпределението на бюджетните средства на органите на съдебната власт по бюджетните сметки при спазване на принципите на справедливост, доказаност на нуждите, разумни икономии, осигуряване на равни финансови условия за работа на отделните органи, набелязване на приоритетните нужди. ВСС трябва да отстоява приемането на достатъчно и разумен бюджет на съдебната система от Народното събрание, тъй като той е един от основополагащите фактори за осигуряването на независимостта на съдебната власт. Прозрачното и разумно управление на финансовите средства на бюджета на съдебната власт представлява показател за добро управление на системата.

Голяма част от сумите за бюджета са предвидени за възнаграждения на магистратите и съдебните служители. При изпълнението на бюджета Висшият съдебен съвет следва да гарантира спазването на разпоредбата на чл.218, ал.2 от ЗСВ, която е със задължителен характер и следва да се прилага последователно и без забавяне.

Следва да се отбележи, че настоящият състав на ВСС е бил бенефициент по проект „Въвеждане на модерни, надеждни и ефикасни процедури за планиране и изпълнение на бюджета на съдебната власт“ в периода 2012 – 2014 г., като основна цел на проекта е била въвеждането на подхода на програмно ориентирания бюджет, който да замести традиционния тип бюджет, каквато идея беше поставяна на обсъждания още при предходния състав на ВСС /2007-2012 г./. Проектът е приключил през 2014 г., но въпреки това до настоящия момент програмният тип бюджет не е въведен. Въвеждането на програмния тип бюджет би могло да бъде от голяма полза за съдебната власт, тъй като чрез него постигането на целите се обвързва с ясни и проследими индикатори за постигане на конкретни резултати и в зависимост от това се постига по-справедливо и по-целесъобразно разпределяне на ресурсите. Предимствата на програмния тип бюджет в сравнение с традиционния тип, са големи. На първо място, при програмния подход към бюджета е налице обвързване на разпределението на ресурсите с програмните цели и с измерените резултати /при традиционния тип такава връзка липсва/. На второ място, докато при традиционния тип бюджет оценката за необходимите ресурси се изготвя на т.нар. „историческа база“ /входящи фактори/, при програмния бюджет тази оценка се изготвя чрез фокусиране върху продуктите /респ. публичните услуги/. На следващо място, докато при традиционния тип бюджет липсват стимули за ефикасност, при

програмния бюджет такива се предвиждат за стимулиране на ефективността и ефикасността на организацията. И на последно място, за традиционния тип бюджет е характерна липсата на систематичен анализ на приоритетите, докато при програмния тип се прави анализ на алтернативите с цел ефективно и ефикасно изпълнение на приоритетите.

С последните изменения на КРБ и на ЗСВ управлението на недвижимите имоти на съдебната власт премина в правомощията на Висшия съдебен съвет. Това налага да бъде направена инвентаризация на сградния фонд на съдебната система в страната, справедливо разпределение между институциите, да се гарантира правилното и законосъобразно управление на тези имоти от съответните административни ръководители, на които е възложено стопанисването им. В този смисъл разумна ми се струва идеята за създаване на електронна карта на недвижимите имоти на съдебната система, включваща пълна информация за броя им, местоположението им, квадратурата, състоянието им и начина им на управление. Намирам за належаща и необходимостта от провеждането на по-активни политики от страна на Висшия съдебен съвет за поддържане и обновяване на съществуващия сграден фонд, както и планиране на строеж на нови сгради в районите, където е налице действителна нужда от това. Тези въпроси следва да се решават в съответствие с принципа на лоялното сътрудничество с останалите власти, като се изхожда от разбирането за приоритетния характер на дейността по правораздаване, резултатите от която засягат цялото общество и условията, при които се осъществява тази дейност са пряко свързани именно с тези резултати.

ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА. УЧАСТИЕ В ЗАКОНОДАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ. ПРОЕКТИ.

Качествено правосъдие би могло да се осъществява само от висококвалифицирани магистрати. ВСС има основна роля по отношение на обучението на съдиите и повишаването на професионалната им квалификация. В тясно сътрудничество с НИП съветът следва да определя политиките по създаването на обучителни програми за съдии и съдебни служители. Задължително е и в това отношение съветът да използва обратната връзка със съдийската общност за да се очертават периодично нуждите от обучения /например чрез анкети и по други начини/ и да се идентифицират очакванията и нагласите на съсловие, на които да се отговаря своевременно. При обучението също следва да се използват пълноценно възможностите на проектите, които би могло да се съобразят именно с нуждите от обучение, идентифицирани чрез проучването на мнението на съдиите.

Намирам, че за да работи добре съдебната система тя трябва да има добър инструментариум, предоставен от законодателя. Важна тема е участието на ВСС в законодателния процес, независимо, че няма право на законодателна инициатива. Чрез своята Комисия по правни и институционални въпроси към пленума на ВСС, до която се изпращат за становище законопроектите, отнасящи се до дейността по правораздаването, намирам, че ВСС може и трябва активно да съдейства за необходимите промени в материалното и в процесуалното право, тъй като качествено правосъдие е функция на доброто законодателство. Необходимо е законодателната дейност да се съобразява и с мнението на практикуващите магистрати, като се предоставя възможността за своевременно изразяване на становища от тяхна страна, а ВСС трябва да бъде гарант за това.

Например, необходимо е приемането на Закон за вещите лица, преводачите и тълковниците и осигуряване на достатъчно финансово заплащане на този вид труд, тъй като това е предпоставка за бързината и ефективността на правораздавателната дейност. Следва законодателно да се преосмислят и правилата за избор, работа и заплащане на съдебните заседатели, чието участие в съдебния процес наравно със съдиите е от съществено значение за качеството на съдебните актове и справедливостта при налагане на наказанията. Следва да се обмислят и приемат законодателни решения и във връзка с активно обсъждани напоследък въпроси с промяна на подсъдността като едно от средствата за решаване на проблемите с неравномерната натовареност /например относно производствата по застрахователни дела, по непозволено увреждане и др./, с разумни, добре обмислени и адекватни изменения по отношение на силно изразения формализъм на процесуалните закони /по-специално НПК/, съобразени и със защитата на процесуалните права на страните, но и с необходимостта от разглеждане на делата в разумен срок.

Международната дейност на ВСС е изключително съществен аспект от неговата работа. Отличните взаимоотношения с различни органи и институции както с държави – членки на ЕС, така и с останалите държави от Европа и извън нея, градени с години, следва да се поддържат и задълбочават. Членството в Европейската мрежа на съдебните съвети е постижение, което трябва да бъде продължено и да бъде използвано пълноценно. Същото се отнася и за членството на ВСС в Балканската и Евро-средиземноморска мрежа на съдебните съвети. Следва да се продължат и да се развиват създадените отношения и тесни връзки и да се използват създадените лични контакти и с останалите висши кадрови съдебни органи на страните от региона, както и с регионалните международни организации, например с Регионалния съвет за сътрудничество.

Нов смисъл следва да получи и взаимодействието на ВСС с Инспектората към ВСС. Следва по-активно да се използват правомощията му по анализиране и обобщаване на приключилите дела /чл.54, ал.1, т.3 от ЗСВ/, както и за сигнализиране на компетентните органи за отправяне на искане за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления при установяване на противоречива съдебна практика, както и правомощието да отправя сигнали, предложения и доклади до компетентните органи на съдебната власт и до други държавни органи. Защо да не се използват по-активно например и възможностите на Инспектората за отправяне на предложения до съответната колегия на ВСС за поощрения на магистрати, а не само за наказания. Добра идея би било да бъде създаден прецизен механизъм за поощрения на магистратите, който би спомогнал за повишаване на личната мотивация у съдиите, прокурорите и следователите за изпълнение на задълженията им. Практиката на осъществяване на съвместни срещи на представителите на инспектората и членовете на дисциплинарниите комисии на ВСС във връзка с обсъждане на принципни проблеми на дисциплинарниите производства следва да бъде утвърдена и задълбочена.

По отношение на проектите намирам следното - предимствата им са безспорни, тъй като в кратки срокове се постигат ясни и конкретни цели, което иначе отнема години, като средствата идват от външно финансиране. Но, както е видно и от изложеното дотук, в някои случаи проектите са успешни, в други случаи не. Поради това намирам, че по принцип следва да бъде продължена осъществяваната от досегашния състав на ВСС дейност по проектите в случаите, в които не би могло да се разчита на финансиране на дейностите от държавния бюджет или пък когато внедряването на някои новости в съдебната система /например елементи на електронното правосъдие, обученията, някои програмни

продукти и пр./ изисква средства, които е по-целесъобразно да се вземат от друго място, а не от бюджета.

МЕДИЙНА ПОЛИТИКА

Основното предназначение както на законодателната и на изпълнителната, така и на съдебната власт е да работят в полза на гражданите. Именно поради тази причина работата на Висшия съдебен съвет следва да се осъществява в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и откритост към гражданите и гражданското общество. Ефективната медийна политика изисква баланс в отношенията, но във всички случаи следва да води до висока степен на откритост и прозрачност в работата на върховния кадрови орган на съдебната власт. В съвременните условия на висока степен на обществено недоверие към работата на съдебната система, новият състав на ВСС следва да насочи своите усилия към подобряване на образа на системата и към изграждане на по-високо доверие към нея.

Медийната политика следва да бъде премерена и добре координирана, като случващите се в системата процеси бъдат обяснявани едновременно професионално и на достъпен език с необходимите детайли, при спазване на ограниченията на закона. Медиите трябва да се използват като канал за предаване на добрите идеи, на усилията, които съдебната власт полага за решаване на проблемите, както и за осведомяване на обществото за постигнатите положителни резултати в нейната дейност. Следва да се отчете значимостта на създадената и функционираща в момента „Комуникационна стратегия за съдебната власт“, както и Планът за действие за изпълнение на тази стратегия в периода 2014-2020 г., приет от комисия „Публична комуникация“ по протокол №17/26.04.2016 г. В Стратегията са предвидени различни насоки за подобряване на комуникацията с медиите. Няма яснота обаче по въпроса, например, къде и на кого трябва да се обади съдията, когато намери, че е била нахърнена или застрашена неговата лична независимост, респ. независимостта на съда, в който той работи и е възникнала необходимост те да бъдат защитени. Мнението ми е, че следва да се обмисли модел на защита при такива ситуации, като се създаде звено във ВСС /или поне на един служител да се възложи първоначално да изпълнява тази функция/, което да осъществява централна координация между служителите за връзки с обществеността по места и пресслужбата на ВСС. Следва да се реагира при всеки случай на засягане на авторитета на съдиите с публикувана невярна информация, като се предостави коректната информация в публичното пространство по подходящ начин.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Обобщението, което се налага като краен извод е, че работата на следващия състав на Висшия съдебен съвет няма да бъде лесна и това е ясно за всички. Налице са множество сериозни предизвикателства пред съдебната система, чието решаване зависи до голяма степен именно от състава на този съвет и заради това изборът на всеки негов член ще има ключово значение за бъдещата работа и за резултатите от нея. Стремехът към повишаване на авторитета на съдебната власт и на Висшия съдебен съвет чрез комуникация с медиите и обществото несъмнено е естествен и необходим, но без конкретни действия, които не само да покажат искреността на намеренията, но и да докажат

сериозността им, няма да има чувствително подобрене в отношението към системата.

Подходът към решаването на всеки от проблемите в дейността на ВСС следва да включва анализ на постигнатото до момента от досегашния състав на съвета, изясняване на осъществения напредък в различните аспекти от дейността му, на достиженията в различните области, но също и недостатъците на досегашните решения, както и търсене на нови и нестандартни подходи за решаване на съществуващите проблеми. Изключително важно е както при очертаването на проблемите, така и при обсъждането и търсенето на възможните решения, да се взема предвид мнението на съдийската общност. Следва да се използва в максимална степен капацитетът на всеки съдия, който би искал да се включи в решаването на проблемите с идеи, мнения, предложения, препоръки, лични усилия, както и да се използва непрекъснато „обратната връзка“ между членовете на съвета и съдийската общност. Познаването на работата на колегите по места и конкретните проблеми също е от съществено значение за адекватността на вземаните решения и за легитимността на тези решения. Ценна помощ би могло да се получи чрез проучването на проблемите и на вземаните решения на сходни органи в чужбина, най-вече на нашите европейски партньори, но не само на тях. Намерението ми е, в случай, че бъде избран за член на ВСС, да бъда в постоянна връзка със съдиите и да се осведомявам постоянно и отблизо за съществуващите проблеми без надменност и назидателност, но и съобразявайки се с изискването за упражняване на професията с чувство за дълг, отговорност и почтеност.

Именно затова намирам, че следва дейността на бъдещия съдебен съвет така да се организира, че да се намира време за общуване със съдиите по места. В сегашния съвет това почти не беше възможно. Следва да се промени и практиката за „предпазване“ от контакт със съдиите, за да не се появи съмнението, че по този начин би могло да се осъществява лобизъм. Ако е необходимо, би могло да се въведат правила за осъществяването на контакти на членовете на ВСС със съдиите, но във всички случаи връзката между тях следва да е постоянна и непрекъсната. Добра практика, например, според мен, представляват т.нар. „бели седмици“ в дейността на висшия съдебен кадрови орган на Италия, през които членовете на тамошния висш съдебен съвет са задължени да ходят при съдиите по места, да се срещат с тях и да се осведомяват за проблемите в работата им. Т.е. следва да се планира необходимото време за контакт с гилдията, тъй като това е най-сигурният канал за получаване на обратна връзка със съдиите и най-добрия начин за пряко възприемане на проблемите в дейността им.

През целия ми досегашен професионален и житейски опит три принципа за мен са били своеобразни крайъгълни камъни и съм ги следвал неотклонно в досегашната си работа и като съдия, и като административен ръководител и като човек. Това са **откритостта, почтеността и диалогичността**. Убеждението ми е, че тези принципи биха били работещи и при изпълнението на задълженията на член на Висшия съдебен съвет, тъй като както работата на всеки член на съвета, така и дейността на целия съвет би била по-успешна, по-ефективна и по-убедителна, ако се опира на тези три основни ръководни начала.

24.04.2017 г.

Изготвил концепцията:

/Калин Батагски/